



Kilpailukykyinen teollisuus – koko ketjun etu?

VYR Viljelijäseminaari 17.2.2016

Miska Kuusela

Puhtaasti parempaa jokaiseen päivään

Hypoteesi

Viljan tuottajan kannalta on etu*, jos kotimainen viljaa käyttävä teollisuus menestyy**, ja haitta, jos se ei menesty

* Kannattavampaa liiketoimintaa viljan alkutuotannosta

** On kilpailukykyinen ja kasvaa

- kotimaisen kysynnän merkittävää kasvua tai tuonnin merkittävää supistumista ei ole näköpiirissä
 - ⇒ se voi kasvaa vain vientimarkkinoilla
 - ⇒ kasvaakseen sen on oltava kilpailukykyinen*** vientimarkkinoilla

*** Markkinarelevantti kustannustasokin, jossa raaka-aineiden hinta on yksi merkittävä tekijä, mutta enimmäkseen muut tekijät: Myynti, markkinointi, tuote- ja prosessikehitys, mittakaavaedut, erikoistuminen.

Oman erityisen tarjooman ja sitä vastaavan markkinan löytäminen.

Jos kotimainen viljaa käyttävä teollisuus menestyy, niin (plussat)

- + mahdollisuus sopimusviljelyyn (laajasti: mahdollisuus tuottaa sellaista mille on varmasti kysyntää)
 - + mahdollisuus asiakaslähtöiseen toimintaan
 - + mahdollisuus varmistaa tuottoa (ostaako joku, ja mihin hintaan)
 - + mahdollisuus pitkäjänteiseen yhteistoimintaan
- + mahdollisuus järjestäytyä merkittäväksi sopimusosapuoleksi
 - + mahdollisuus neuvotella
- + mahdollisuus päästä kiinni globaaliin markkinaan vientiteollisuuden kautta
 - + mahdollisuus tarttua globaaleihin trendeihin
- + markkinointi ja myynti on suhteellisen helppoa
 - + markkina ja kilpailu on lähellä ja kasvollista
 - + markkina on kilpailtu
 - + teollisuudella vähän intressejä viljan tuontiin
- + kansantaloudellinen, ekologinen ja omavaraisuuden näkökulma

Jos kotimainen viljaa käyttävä teollisuus menestyy, niin (miinukset)

- viljamarkkina on kapea, jos muuta markkinaa ei ole
- tuotannon kasvattaminen ei kannata, jos muuta markkinaa ei ole
- yksittäisen tuottajan neuvottelumahdollisuudet ovat heikot, jos muuta markkinaa ei ole

Huom: "Alijäämäinen viljatase" voi olla tuottajan etu vain suljetussa markkinassa, ja sellaisessa ei eletä.

Jos kotimainen viljaa käyttävä teollisuus ei menesty, millä viljan tuotanto voi menestyä?

- Viljan vienti
 - vientimarkkinoilla Suomen vehnä ja ruis ovat varsin mitättömiä ja epäkiinnostavia
 - vientimarkkinoilla myös kilpailu on globaalia
 - hinta tulee suoraan maailmanmarkkinoilta, joiden kulkuun ei Suomessa voi vaikuttaa mitenkään; markkinatekijät tulevat annettuina
 - hinnan suojaamiseen käytettävä hyödykemarkkinainstrumentteja, jotka ovat vaikeita ja basis-riskin takia kuitenkin hyvin epävarmoja, ja vaativat huomattavia volyymeja
 - viljavientiä on mainostettu mahdollisuudeksi iät ajat – onko lupaus realisoitunut?
- Kotimainen kotieläintuotanto
 - kumpi on houkuttelevampi tuotantosuunta, elintarvike vai rehu?
- Energia
 - mikä tuotantosuunta tuntuu hyvältä: vilja elintarvikkeeksi, rehuksi vai poltettavaksi?
- Jos käytetään muodikasta globaalin ruuantuotannon ja sen ekologisuuden näkökulmaa:
 - on aivan selvää, että peltojen tuotto pitäisi syödä, ei konvertoida lihaksi tai polttaa

Kaura, kaura, kaura, kaura...

- **Ainoa vientikelpoinen vilja* Suomessa on kaura**
 - kauralla on vientipotentialia sekä viljana että teollisina jalosteina
 - kaura on tuotteena varioitavissa erilaisiksi arvolupauksiksi:
 - rehu
 - elintarvike
 - tavanomainen
 - luomu
 - betaglukaanipitoiset lajikkeet
 - gluteeniton kaura
 - gluteeniton luomukaura
 - fraktiot
 - vrt. esim. vehnä tai ruis?

* Kasvava markkina, kuluttajatrendien kärjessä, kilpailukykyiset kasvuolosuhteet, globaalisti merkittävä volyymi, globaaleista hyödykemarkkinoista sivussa oleva niche, osaaminen, huippulaatu

